

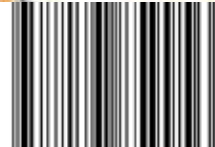

བྱ་མཁས་པས་བཙོམ་ལྡན་འདས་མཇལ་དུ་སྦྲིན་པ།

སི་ལྷོ་ཏ་བོད་སློབ་སྦྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་།

ISBN: 978-81-87859-95-6

9 788187 859956

ཚོགས་བརྗོད་དབག་བསམ་ལམ་གྱི་དོན་བཅུས།

བྱ་མཁས་པས་བཙོམ་ལྡན་འདས་མཇལ་དུ་ཕྱིན་པ།

Copyright © 2011

ISBN: 978-81-87859-95-6

Compiled by : Tenzin Wangdue

Edited by: Sangye Tandar Naga & T. C. Rakra Tethong

Design & Layout : Lobsang Gonpo

Illustrations : Passang Dhundup

Published by:

Sambhota Tibetan Schools Society,
Session Road, Dharamsala -176215
Distt: Kangra (H.P.), INDIA

Phone: 01892-228877 / 226877

Email: stsa1999@yahoo.co.in

Website: www.sambhota.org

ACKNOWLEDGEMENT:

“This book is published with support from the
Trans-Himalayan Aid Society of Canada”.

དཀར་ཆག

ཞེ་གཉིས་པ།	བུ་མཁས་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡
ཞེ་གསུམ་པ།	གསེར་མདོག་གི་རྟོགས་བཞིན།	༡༠
ཞེ་བཞི་པ།	གསེར་གྱི་ལག་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༩
ཞེ་ལྔ་པ།	མ་སྐྱེས་དགུས་པ་བསད་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༥
ཞེ་དྲུག་པ།	བྱས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་བཞིན།	༢༦
ཞེ་བདུན་པ།	སྤ་ལའི་སྣང་པོའི་རྟོགས་བཞིན།	༣༧

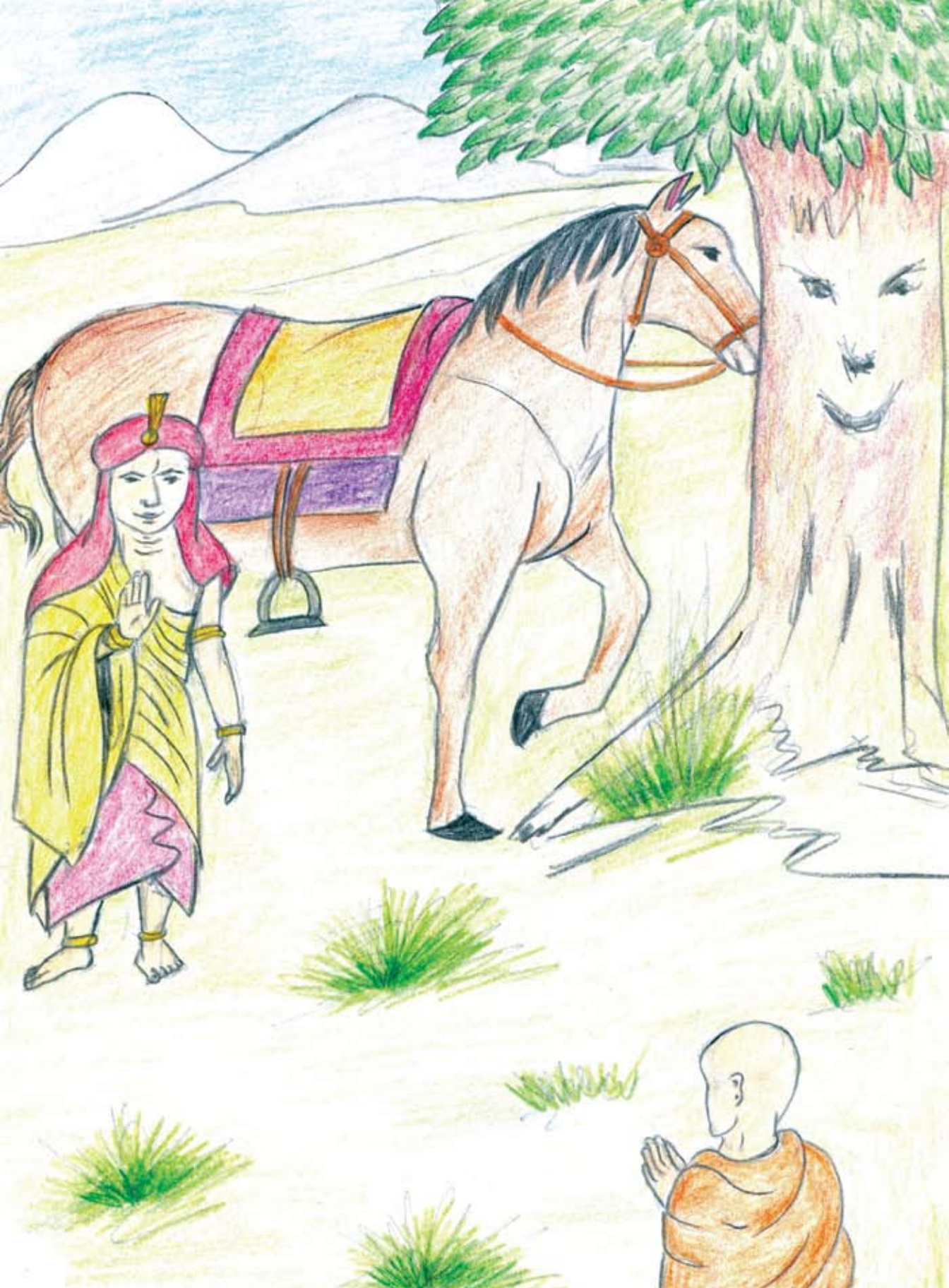
ཞེ་གཉིས་པ། བྱ་མཁས་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

བསོད་ནམས་དམན་པར་བས་ལོར་སྦྱོར་ན་ཡང་།

ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་མེད་པས་སོལ་བར་གྱུར།

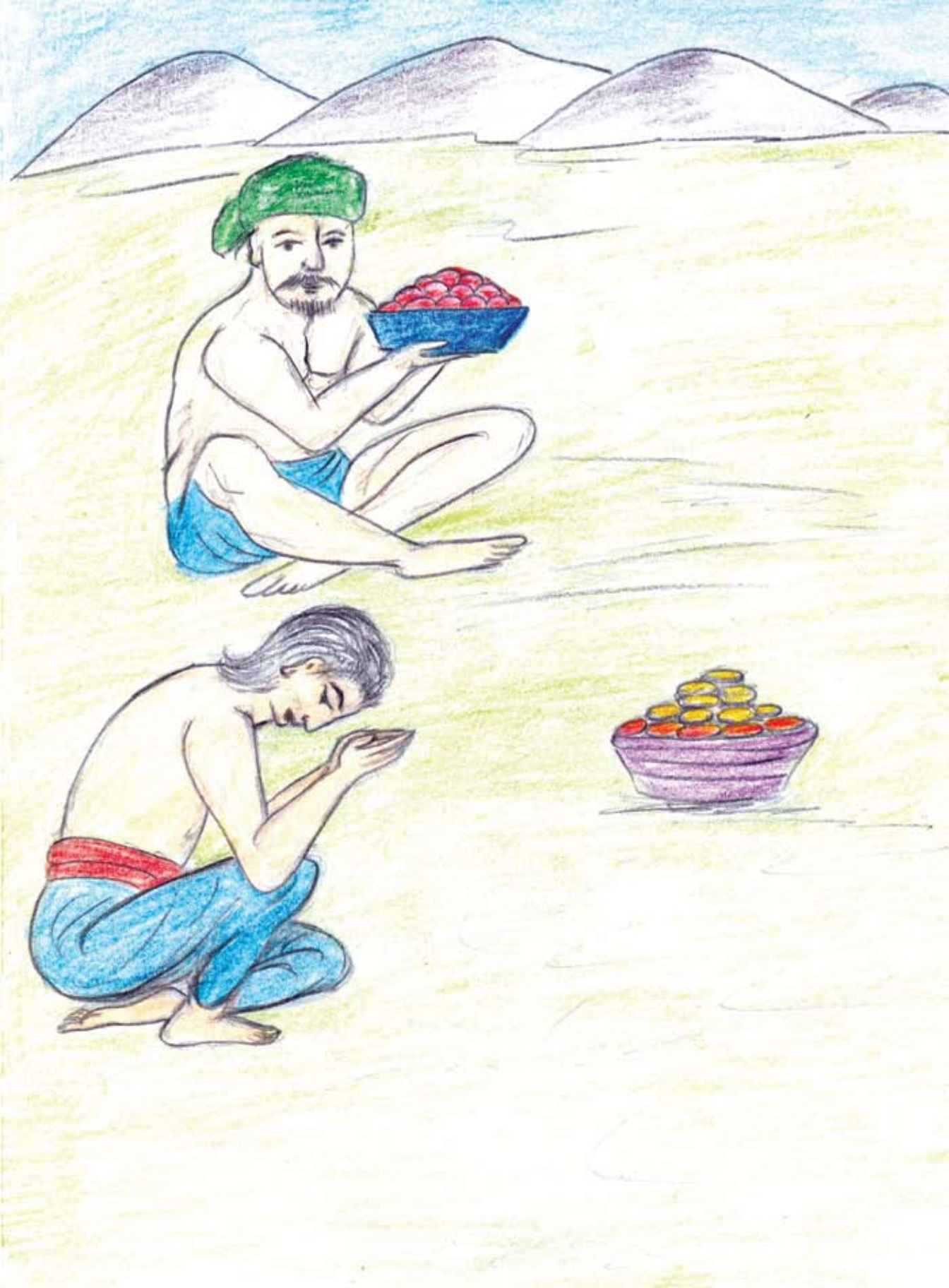
༡། རྩོམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྐབས། ཡུལ་དེར་བྱིམ་བདག་
ཕྱག་པོ་མིང་ལ་བསྟན་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ལ། བྱ་མཁས་པ་ཟེར་བ་བསོད་ནམས་ལྡན་ཞིང་ལེགས་པའི་
བྱ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་སྐད་གྲགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྦྱོར་བ་དང་བྱིམ་གྱི་རྒྱ་ལོར་ལོངས་
སྤྱོད་སྐལ་བས་ཆེས་ཆེར་འཁེལ། བྱ་དེ་རྒྱུང་བྱིས་པའི་དུས་ནས་ལྷ་རིའི་བྱ་སོགས་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་
ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པས་བས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྤུལ་ཏེ་བསྟན་བཀུར་ཞུ་ཡི་ཡོད།

དུས་ནས་ཞིག་གི་ཆེ་ལུང་པ་དེར་སྤྱོད་བྱུང་སྟེ་མི་རྣམས་ལ་བཟའ་རྒྱ་འཕྲུང་རྒྱ་མེད་པར་
དགའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྐབས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱ་མཁས་པ་དུང་དུ་བོས་གནང་བྱ་
མཁས་པས་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བས་བརྒྱན་པའི་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་བྱིན་པ་ན། ལམ་བར་དུ་དགེ་སྦྱོང་
གཡོ་སྦྱུ་ཅན་གཏམ་བཤད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས། སྦྱོང་མཁན་རྣམས་ཀྱི་དཔག་བསམ་སྡོམ་ཤིང་
འདྲ་བ་བྱེད་ལ་བདག་གིས་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་ཡིན། བྱིད་ཀྱིས་ངེས་པར་
བདག་ཅག་ལ་གོས་དང་རྒྱན་རེ་ཅིས་ཀྱང་གནང་བར་ཞུ་བེར་བས། བྱ་མཁས་པས་བསམ་པ། ངས་
རྒྱ་ལོར་རྣམས་སྦྱོང་བ་པོར་སྟེར་ཏེ་ལོག་བྱིན་ན་ནི་སྦྱོང་ནས་སངས་རྒྱས་མཇུག་པའི་གོ་སྐབས་
མེད་ཅིང་། སྦྱོང་བ་པོ་དེར་ཁ་ཡ་མ་བྱས་པར་བྱིན་ན་ནི་གཅིག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉམས་
རྒྱུ་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱལ་མིན་གྱི་ལས་ཡིན་པས་ད་ཅི་བྱེད་བསམ་པའི་སྐབས་ ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་ལྷག་
མ་ཟེར་བ་ཤིང་དཔག་བསམ་སྡོམ་པ་ནས་འཕྲོན་ཏེ་མཁས་པར། རྩོད་ཀྱི་སྦྱོར་པའི་གྲོགས་ངས་བྱས་
ཆོག་ཟེར་ནས་སྦྱོང་བ་པོ་དེར་གོས་དང་། རྒྱན་ཆ་སོགས་གང་འདོད་སྦྱིན། དེར་བྱ་མཁས་པའི་
སེམས་ལ། བྱ་བ་གང་འགྲུབ་ཀྱང་རང་སེམས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་བསྐྱོམ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་
བསམ་བཞིན་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་དང་ལྡན་ཏུ་བྱིན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇུག་པས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་བཏུང་ཅིང་ཞབས་དུང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོ་བྱད་སྤྲངས་ཏེ་མཚོད་པ་

འབྲུལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་གསུངས་པས། དེ་དག་རང་ཉིད་ལ་སྲུག་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱལ་ལ་གྲུས་ཕྱག་སྲུལ་ཏེ་ཕྱིར་ལོག
སྐྱབས་དེར་གཞོན་ཅུ་མཁས་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྲུགས་མཉེས་པོ་བྱུང་སྟེ་གསུངས་པར།

བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་ཚོད་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་དཔལ་འབྱོར་སྲུབ་སྲུམ་
ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན། ད་ཚོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཟའ་བཏུང་གི་མཚོད་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་གྱིས་ཤིག་གསུངས། བྱ་མཁས་པ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུར་ཁས་སྲུངས་
ཏེ་རང་བྱིམ་དུ་སོང་ནས་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་རྣམས་ལ་བཟའ་བཏུང་གི་མཚོད་པ་མ་ཆག་པར་
སྲུལ། གཞན་ཡང་ཉམ་ཐག་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་དང་། དེ་བཞིན་སེར་སྣ་ཅན་རྒྱུ་པོ་སོགས་པར་ཡང་ཟས་
ལོར་གྱི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་། ལྷག་པར་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ལ་ལོར་གྱི་སྦྱིན་པ་ག་ཚོད་བཏང་
ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོལ་བར་གྱུར་ནས་ཁོང་ཚོར་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྐབས་མ་རྟོལ་པས།
དེ་དག་མཁས་པའི་མདུན་དུ་ལོང་ནས་བཤད་པར། བྱ་མཁས་པ་ཚོད་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
གནང་བུང་ཡང་དེ་དག་སོལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཕན་ཐོགས་མི་འདུག་ཞུས་པས། མཁས་པས་ཁོང་ཚོར་
གསུངས་པར། དེ་ནི་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་བྱས་པ་ཡིན། ད་ངས་བྱེད་
རྣམས་ལ་བཟའ་རྒྱ་འབྲུང་རྒྱ་སྟེར་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་ཟས་མ་ཟོས་གོང་སེམས་
ཀྱི་ཀུན་སློང་བཟང་པོས་སངས་རྒྱལ་དང་། དགེ་འདུན་བཅས་པར་མཚོད་པ་འབྲུལ་བཞིན་དུ་ལག་
གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ངག་ནས། བདག་ཅག་རྣམས་རྒྱ་ལོར་གྱིས་དབུལ་ཞིང་སོངས་པའི་སྲུག་
བསྐྱེད་ལས་རྒྱུར་དུ་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ ཅས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་
གསུངས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཁས་པས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་སྤར་སོལ་
བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལོར་རྣམས་སྤར་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་པོར་གྱུར་པ་དང་། མཁས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིམ་
དུའང་རོ་བཅུད་ལྡན་པའི་ཞལ་ཟས་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་རྫོགས་མཐའ་མེད་པ་བྱུང་བར་གྱུར།
ལོར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་ལ་མཚོད་པ་སྲུལ་བ་དང་། དབུལ་སོངས་ལ་ཟས་
ལོར་གྱི་སྦྱིན་པ་སྤར་ལས་ལྷག་པ་ཆག་མེད་བཏང་། ལོར་རྣམས་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ལོར་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དུག་ཆ་རེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྲུལ་བས། རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་དུ་འབྱོར་བ་དང་དེ་རྣམས་སོལ་
བའི་སྤང་པོར་གྱུར་ དེའི་སྐབས་ནམ་མཁའ་ནས། ལོར་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དག་གཞོན་ཅུ་མཁས་པའི་

བསོད་ནམས་ཀྱི་སྨོད་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་སྒྲགས་པ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
གསན།

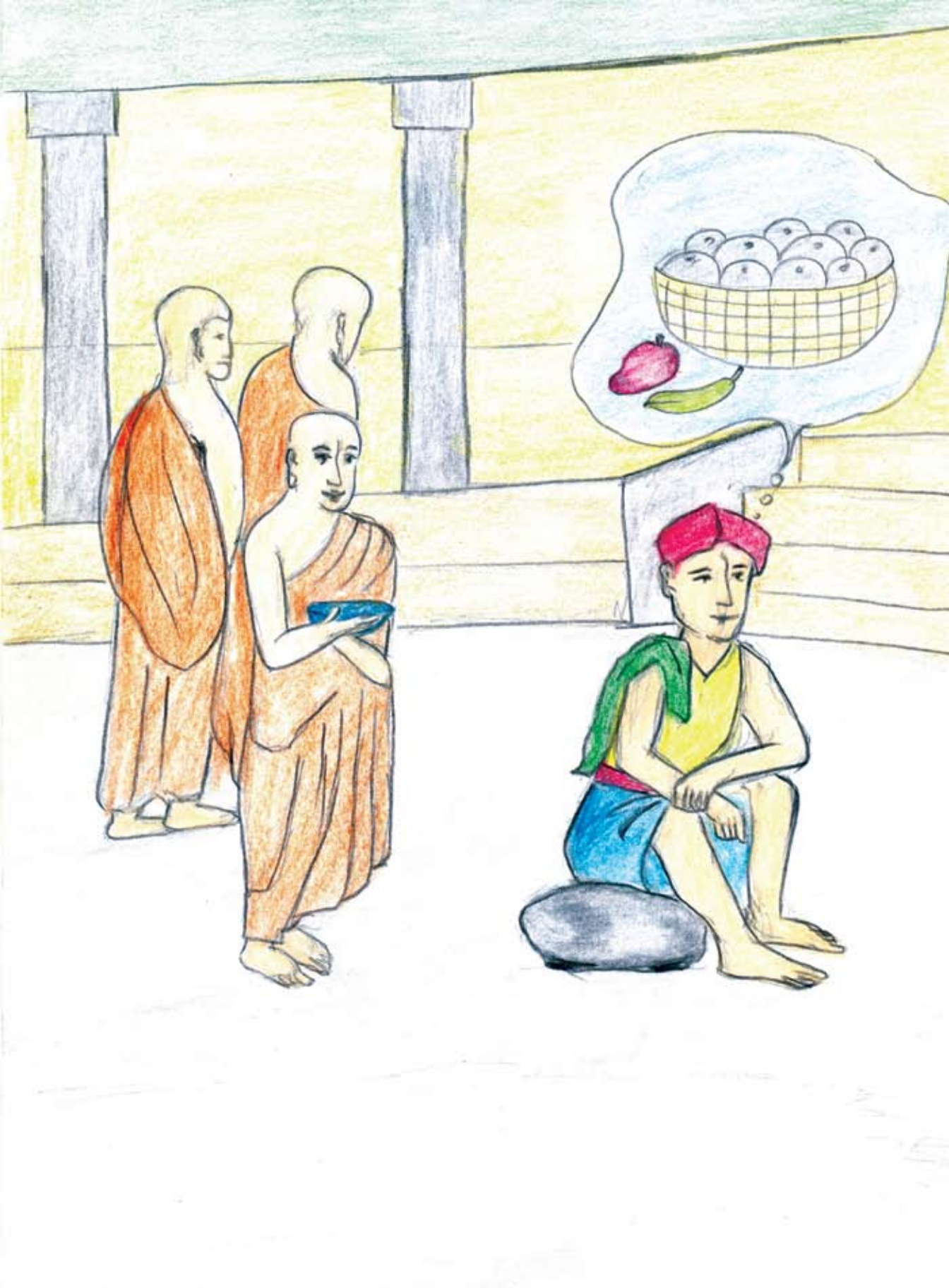
གཞོན་ནུ་མཁས་པའི་སེམས་སྲུངས་དབུལ་ཕོངས་རྣམས་ལ་ཟས་དང་འོ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་
ཤིང་སྐྱབས་གོགས་བྱས་ཀྱང་འདི་དག་ལ་འཕྱོར་པ་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་ནི་མི་འདུག །དེ་ནི་
འོ་རྒྱུ་ཕོངས་སྨོད་དང་འཕོར་བ་ལ་སྦྱིང་པོ་ཅི་ཡང་མི་འདུག །ལྷག་པར་རང་ལུས་འདི་འབད་
བཙོན་ཆེན་པོས་གསོ་སྦྱོང་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་འཛིག་ཉེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་མི་ཉུག་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་བས་ཀྱང་སྦྱིང་པོ་མི་འདུག་བསམས་ཏེ། བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་
འོ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་དགོ་འདུན་བཅས་པར་མཚོན་པ་སྐྱུལ་བ་དང་དབུལ་ཕོངས་
རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་སོགས་བྱས་ནས། རང་ཉིད་བྱིས་ཚུང་དུ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་པ་ལགས་
ལ་ཞུས་པ། པ་ལགས། འཛིག་ཉེན་འཕོར་བའི་རྒྱ་འོ་རྒྱུ་ཕོངས་སྨོད་ག་ཚོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་
ཅད་མི་ཉུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྦྱིང་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག་ དེ་བས་སྐྱུ་པར་ཞུགས་ནས་ལྷ་
སིམ་པའི་ནགས་གསེབ་ཏུ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་སྦྱི་བ་སྦྱི་མ་རྣམས་སྲུ་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་རྒྱུར་འབད་
བཙོན་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོགས་མ་ཚུན་གནང་བར་ཞུ་ཞུས་པས། པ་ལགས་ནི་བྱུ་དེ་ལ་བཙེ་
བ་ཆེ་བས་ཁ་འབྲལ་འདོད་མེད་ཀྱང་བྱུ་འདི་སློབ་པའི་པས་ད་ངས་བྱུའི་འཆར་གཞིར་འགྱུར་བ་
གཏང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་བསམས་ཏེ་ཚོས་བྱེད་པར་གཏང་རྒྱུར་མོས་མཐུན་གནང་། དེ་ནས་མཁས་
པས་ལྷ་རིའི་བྱུའི་བྱུང་དུ་སྦྱིན་ནས་སྐྱུ་པར་ཞུགས། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་སྐྱངས་ཏེ་ལྷ་རིའི་
བྱུའི་ཚོས་གཡོག་ཏུ་བསྐྱེད། ཐེངས་ཤིག་བསོད་སྦྱོམས་ལ་འགོ་བའི་ལམ་བར་དུ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རྒྱ་འཛིན་སའི་རྒྱ་ལུར་སྒྲ་ཚོགས་སྲུས་ཏེ་ཞིང་ཁ་གཅིག་ནས་ཞིང་ཁ་གཞན་རྣམས་སྲུ་རྒྱ་འཛིན་པ་
མཐོང་བས་ལ་མཚན་སྦྱིས་ཤིང་སེམས་སྲུ་འདི་ལྟར་བྱུ།

ཀྱི་མ་སེམས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ལུར་རྒྱུད་ནས་གང་འདོད་དུ་འགོ་བཞིན་འདུག་
འོན་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཟོ་བཙོས་བྱེད་དཀའ་བ་གང་ཡིན་ནམ་སེམས་བཞིན་སྦྱིན་
པས། ཡང་ལམ་བར་དུ་མདའ་བཟོ་མཁན་ཞིག་གིས་མདའ་འཕྱོག་གྲག་རྣམས་སོང་ནས་འདོད་པོ་
བཟོས་པ་མཐོང་བས་ཡང་ཁོའི་སེམས་སྲུ་མདའ་སེམས་མེད་འཕྱོག་གྲག་དེ་དག་བསྐྱེད་ན་བྱུང་

བོར་འདུག་གི་འདུག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འཁྲུག་པོ་འདི་འཁོར་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཀྱང་
 བསྐང་མི་ཐུབ་པ་ཅི་ཡིན་ནམ་རྣམས་སྟེ་སོང་། ཡང་ཤིང་མཁན་ཞིག་གིས་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ལེགས་
 པར་བཅོས་ཏེ་དེས་ཤིང་རྟའི་ལས་ཚང་མ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་མཐོང་དུས་སེམས་སྟུ། སེམས་མེད་ཤིང་
 དེ་དག་ཀྱང་བཅོ་པའི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འདོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་
 ། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཅོ་བཅོས་བྱེད་ཁག་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཡིན་ནམ་སེམས་བཞིན་
 རྟོན་གནས་སུ་ལོག་སྟེ་ལྟ་རིའི་བྱ་ལ་ཟས་སུ་ལ། སང་ཉིན་དེར་མཁས་པས་ལྟ་རིའི་བྱ་ལ་ཞུས་པ། དེ་
 རིང་བསོད་སྟོམས་ལ་སྟོབ་དཔོན་བྱེད་པེབས་རོགས་གནང་། ང་ནི་སྟོབ་དཔོན་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་
 པའི་ཚོས་ཡིད་ལ་བསམ་ནས་སྟོམ་ལ་སྟོད་རྒྱ་ཡིན་ཞུས་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞིན་གནང་སྟེ་
 བསོད་སྟོམས་ལ་བྱོན། དེ་ནས་མཁས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐྱེགས་སུ་ལུས་འགྲུལ་སྟོན་མེད་
 པར་སྦྱིལ་ཀྱང་དང་བོར་བཞུགས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་ཡིད་ལ་
 དྲན་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་སྟོམ་ནས་བཞུགས་པའི་ཚོ། ས་
 དང་། རི་དང་། རྒྱ་མཚོར་བཅས་པའི་འདྲིན་ཉེན་རབ་ཏུ་གཡོས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 མཁས་པ་འདི་དག་བའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་ནས་ལྷུར་དུ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པར་འདུག་ཀྱང་། དེའི་གོང་ལ་ལྟ་རིའི་བྱ་སྟེ་བས་ཏེ་སྟོབ་བརྟུང་ན་ཁོང་གི་སྟོམ་ལ་གཞོད་པར་འདུག་
 དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྐུ་ངོ་མ་ལྷུར་བར་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་ཐུགས་རྗེའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་
 མཁས་པ་དེ་ལུས་འགྲུལ་མི་ཐུབ་པ་དང་དག་སྐྱེལ་པར་མཛད། སྐབས་དེར་མཁས་པ་ནི་རྒྱང་
 མེད་པའི་སྟོན་མེ་དང་འདྲ་བར་ལྷུར་བ་དང་། རིམ་བཞིམ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རེད།
 དེ་ནས་རྩ་འཕྲུལ་ཞིག་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་རང་གནས་སུ་བྱོན། དག་སྟོང་
 རྣམས་ཀྱིས་མཁས་པ་འདིའི་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་གང་བསགས་པའི་སྟོར་བཀའ་འདྲི་
 ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ།

སྟོན་སྐུ་རྩ་འཕྲུལ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་འཁོར་དང་བཅས་པ་གྲོང་ཁྱེར་ན་བསོད་སྟོམས་ལ་
 པེབས་སྐབས་མི་རྒྱ་ལོར་ཕྱག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་ཟས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིང་བསྟེན་བཀའ་
 ཞུས། སྐབས་དེར་མི་དབུལ་པོ་མིང་ལའང་དབུལ་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་མཐོང་བས་དེའི་སེམས་
 སྟུ། རྒྱ་ལོར་མེད་པའི་མིས་དག་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་བྱེད་མི་ཐུབ། དག་སྟོང་གཅིག་ཅུ་ལ་ཡང་

བསོད་སྟོམས་སྤུལ་མི་སྤུབ་པ་དེ་འདྲ་སྟོལ་བ་ལ་ཨང་བསམ་ཞིང་སེམས་སྤྱད་ནས་སྡོད་པའི་སྐབས།
 དགེ་སློང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དབྱུང་པོ་དེ་དགེ་བར་བསྐྱུལ་བའི་ཆེད་དུ་དབྱུང་པོ་ཚྱོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་
 གཅིག་ཙམ་ལ་བསོད་སྟོམས་སྤུལ་གྱི་མིན་ནམ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ད་ལྟ་གནས་སྐབས་རྒྱ་ལོར་དབྱུང་
 ཡང་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ངེས་པར་དགེ་སློང་གཅིག་ལས་
 མ་བྱུང་ཡང་བསོད་སྟོམས་འབྲུལ་སྤུབ་པ་བྱེད་དགོས། ཚྱོད་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་བྱས་ན་ཟས་སྤན་བྱ་
 ཞིག་ཉན་ཉན་འཕྱོར་ངེས་ཡིན་གསུངས་པས། དབྱུང་པོས་ཀྱང་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོམ་གྱིས་རི་
 ཚེ་ནས་ཤིང་བཅད་དེ་བཅོངས་པས་རིན་བབ་སྤན་བྱ་འཕྱོར་བ་དང་། ཁོའི་བཟའ་ལྷ་དབྱུང་མོས་
 ཀྱང་མི་སྲུང་སོང་ནས་རིན་བབ་སྤན་བྱ་འཕྱོར་བ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ནས་ཆ་
 ཤས་གཅིག་རྒྱུ་པོ་ལ་སྤུལ། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སློང་གཅོང་མས་དགེ་སློང་རྣམས་ལམ་ཆོད་
 པ་སྤུལ། ཚུལ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཤེས་ཏེ་དེའི་གོགས་བྱས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རང་གི་གཟུགས་མ་
 བསྟན་པར་ལྟའི་ཞལ་ཟས་རོ་བཅུད་ལྡན་པ་མང་པོ་དབྱུང་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱུལ། དེའི་སྐབས་དབྱུང་
 པོས་དགེ་སློང་གདན་དྲང་དགོས་བསམ་ཡང་དགེ་སློང་གཅིག་ཀྱང་མ་རྟེན་པས། དེའི་སེམས་སྤྱད་
 སྤྱད་པོ་རྣམས་བསོད་ནམས་གསོག་དུས་དགེ་སློང་མང་པོ་ཐེབས་ཤིང་། རེད་དབྱུང་པོ་གཉིས་ལ་
 འབྲུལ་རྒྱ་སྤན་བྱ་ཡོད་དུས་ནི་དགེ་སློང་གཅིག་ཀྱང་རྟེན་གྱི་མི་འདུག

དེ་འདྲའི་བསོད་ནམས་དམན་པ་ང་གཉིས་ད་དུང་གསོན་པོར་བསྐྱད་ནས་ཅི་བྱེད་བསམས་
 ཏེ་འཆི་རྒྱུར་ཐག་བཅད་པའི་སྐབས། སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གིས་སྤྱད་པའི་བཅེ་བས་མཁུན་ཏེ་ཞལ་
 ཟས་བསྐྱངས་པས། ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞལ་ཟས་གྲུས་པས་འབྲུལ་ཚོག་ཟེར་ནས་
 བར་འབྲིད་རྩིས་བྱས་པར། དབྱུང་པོས་ད་ལན་སངས་རྒྱས་གྲུས་པའི་སྐོར་རྒྱུར་འཕྱོར་བས་ཞལ་
 ཟས་གྲུས་པས་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་པོའི་བཀའ་ལའང་མ་བཅི་བར་སངས་རྒྱས་ལ་ཞལ་ཟས་
 གྱི་མཆོད་པ་སྤུལ་ཞིང་། ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་ང་གཉིས་དབྱུང་པོའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་ལས་གྲོལ་
 བར་ཀྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡིད་དང་བས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་རེད་ དེ་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་རང་
 གནས་སུ་བྱོན། དབྱུང་པོ་བཟའ་འཚོ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་དང་བས་ཞལ་ཟས་གྱི་མཆོད་
 པ་སྤུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་པོའི་བྱིམ་དུ་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་གྱིས་གང་བ་དང་། རྒྱེད་
 མོས་ཚལ་གྱི་ཁང་བཟང་ལྟའི་སོ་བྱང་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་པ་རེད། དེ་སྟོན་དབྱུང་ཞིང་ཉམ་ཐག་

བཟའ་མི་གཉིས་པོ་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལྔ་མཁས་ལ་
མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤུལ་བ་དང་། རྫོང་བ་པོ་ལྔ་མཁས་ལ་ཡང་ཟས་ནོར་གྱི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བཏང་བར་
བཞེན་ད་ལྟ་མཁས་པ་འདིར་སྦྱིས་པ་དང་དགའ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་ལས་འབྲས་
རྫོར་གྱི་ཚོས་གསུངས་གནང་བ་རེད།།

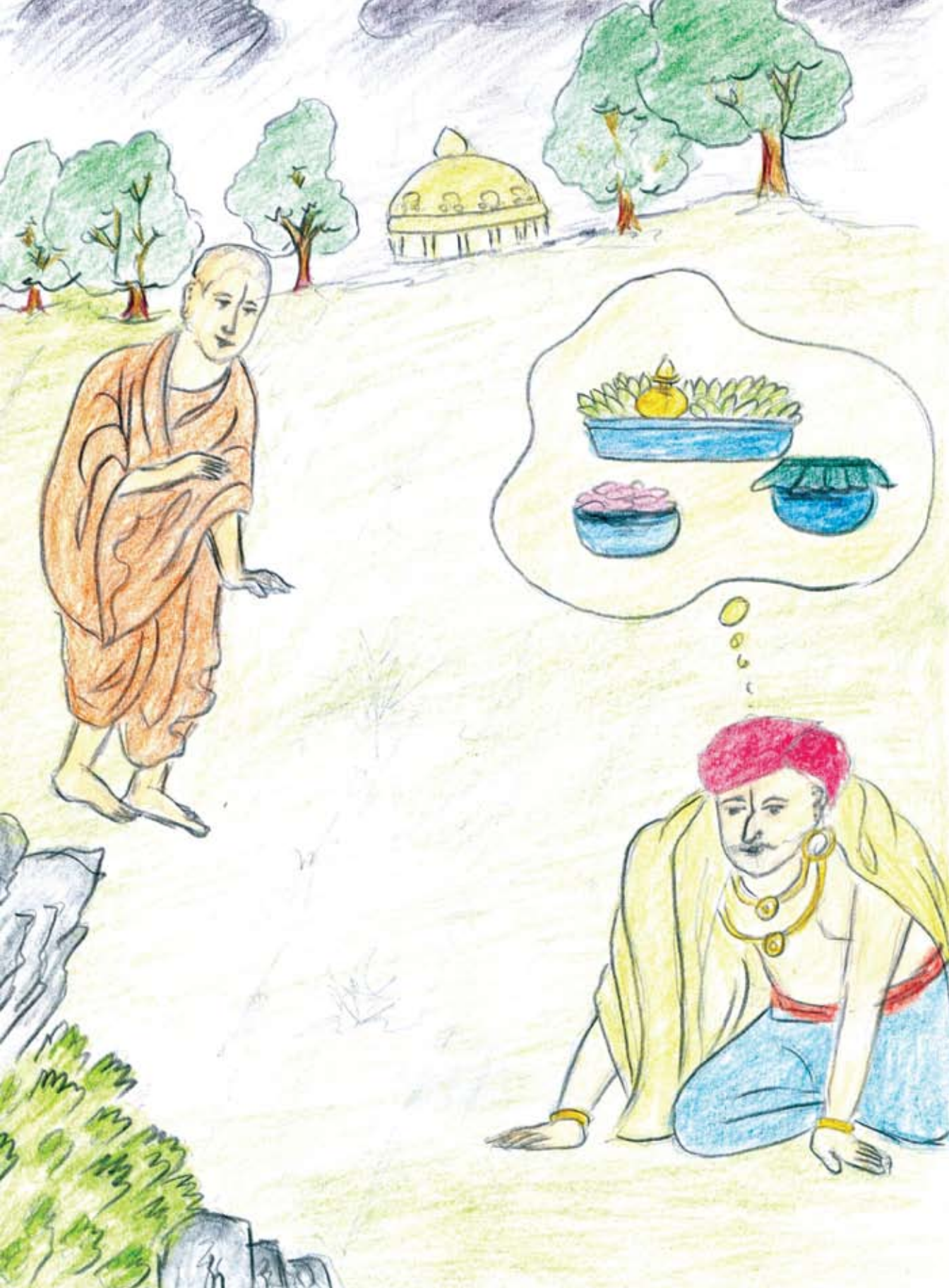
ཞེ་གསུམ་པ། གསེར་མདོག་གི་རྟོགས་བརྗོད།

ཞལ་ཟས་ཉུང་དུས་སངས་རྒྱས་ཤིག་ལ་མཚོན།

ཆར་ཚུ་བབས་ཤིང་སྐྱེ་རྒྱུ་གཏུང་བ་སེལ།

༄༅། རྩོན་བཙོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའི་
འཁོར་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ཚོས་སྟོན་པའི་སྐབས། རྩོན་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་མིའི་དུས་སུ་
ཤིན་དུ་མངོས་པའི་སོ་བྲང་ཞིག་ནང་རྒྱལ་སོ་གསེར་མདོག་ཞུ་བ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མངོས་ཤིང་གང་བྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་བའི་དོན་ལོན་སྐྱབ་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཐངས་ཤིག་
ལྷུང་པ་དེར་ཡུན་རིང་ཆར་པ་མ་བབས་པར་གནས་གཤིས་ཚ་བས་མི་རྣམས་ཚད་པའི་གཏུང་བས་
མནར་བའི་སྐབས། རྒྱལ་སོ་བྲུགས་ཁྲལ་ཆེན་པོས་སྟོན་པའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐོངས་ཏེ་གསུངས་
པར།

ངས་ད་བར་འབངས་མི་སེར་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་དོན་དུ་འབད་བཙོན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ཆར་མེད་པའི་ཐན་པ་དང་ཟས་མེད་པའི་སྐྱ་གེའི་དུས་ངན་འདི་ལས་ལྡོག་པའི་
ཐབས་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་མེད་པ་བཟོ་བྱབ་མ་སོང་། དེར་བརྟེན་རང་གི་འབངས་མི་སེར་རྣམས་
ལ་དཀའ་སྤྱད་ཕྱད་སྐབས་པན་པ་འགྲུབ་མི་བྱབ་པའི་མི་ང་ལྟ་བུར་རྒྱལ་སོ་བྲེད་པའི་འོས་བབ་
ག་ནས་ཡོད་གསུངས་ཏེ། བང་མངོན་གྱི་ནོར་ཐམས་ཅད་འབངས་མི་སེར་ཚོར་སྐྱིན་པར་བཏང་།
ཆར་ཚུ་དང་ཟས་མེད་པའི་དུས་ངན་འདི་ཡུན་རིང་བར་གནས་པས་རྒྱལ་སོ་བའི་ཞལ་ཟས་ཀྱང་སྤན་
བྱ་ཅམ་ལས་ལྷག་མེད། སྐབས་དེར་ནམ་མཁའ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གཅིག་རྒྱལ་སོ་བའི་དུང་དུ་ཟས་
སྟོང་བར་འབྱོར། རྒྱལ་སོ་བའི་ཞལ་ཟས་སྤན་བྱ་དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་དེར་དད་གུས་དང་དགའ་
ཚོར་ཆེན་པོས་སྐྱལ་གནང་བ་རེད། རང་སངས་རྒྱས་དེས་རྒྱལ་སོ་བའི་སྐྱོད་བཟང་དང་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་
བསྟོད་པའི་ཚིག་འགའ་གསུངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་བྱོན། དེ་རྗེས་ནམ་མཁའ་སྐྱིན་ནག་འཁོར་རིམ་
བཞིན་ཟས་ཀྱི་ཆར་དང་། འབྲུའི་ཆར་ལ་སོགས་ལོངས་སྟོན་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆར་དུས་ཡུན་ཉིན་
བདུན་ཅམ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བབས་པས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དགའ་སྟོས་ཁེངས་པ་དང་། ཟས་ནོར་

གྱིས་རང་རང་གི་བང་མངོན་ཁེངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ལ་ཀུན་གྱིས་དད་གུས་ཚད་མེད་
ཞུས་ཏེ་རང་གི་གཙུག་ལོན་ལྷ་བྱུང་བཀུར་བ་རེད། དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་ན་དམ་
པའི་ཚོས་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་ལྗོན་འབངས་དང་བཅས་པ་ཚང་མར་ངོས་
འཛིན་གསལ་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
ཏེ་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་གསུངས་གནང་བ་རེད།།

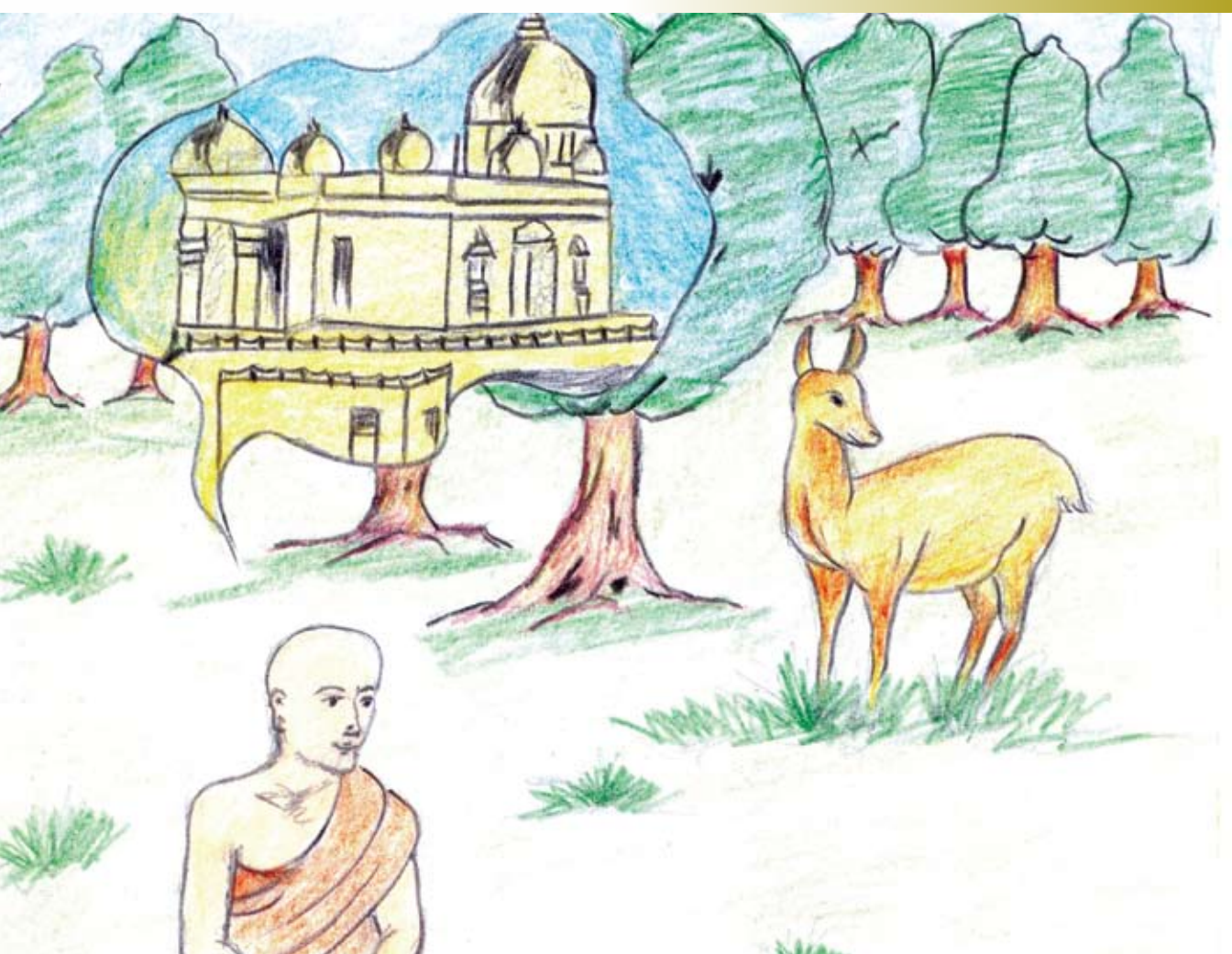

ཞིབ་ཞིབ་པ། གསེར་གྱི་ལག་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

བསོད་ནམས་ཆེ་བས་ལག་ནས་གསེར་སྐྱེས་ཀྱང་།

ཞིབ་ཆགས་མེད་པར་ཞིབ་དོན་དུ་གཉེས།

༄༅། ལྷོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས། བྱིས་བདག་ལྟའི་སྡེ་བེར་བར་བུ་གསེར་གྱི་ལག་པ་བེར་བ་ལག་གཉིས་ཀ་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། ཉེན་ལྡར་ལག་པ་རེ་ནས་དངུལ་འབྲུམ་ཕྲག་རེ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་སློང་བ་པོ་རྣམས་ལ་ཅི་འདོད་སྟེར་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་གིང་ལྟ་བུར་གྱུར། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དེའི་

རབ་རིབ་ཀྱི་ཚོངས་པ་སངས་ཤིང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མེ་ཏོག་པར་རྒྱ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལྟར་སློབ་སློབ་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་ངི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་
ཞུས་པ།

བཅོམ་ལྡན་འདས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་སློག་དང་། ལང་ཚོ་གཞོན་པ་དང་། རྒྱ་དཔལ་
འབྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་ཏྟག་པ་ནམ་མཁའི་སློག་ལྟར་གཡོ་བས་ན་བདག་སྲིད་པ་འཁོར་བ་
འདི་ནས་ཐར་ཏེ་ཞི་བ་ལྷུང་འདས་ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་ལྷ་པར་རྒྱལ་ས་པར་ཞུ་ཞུས་པས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷ་པར་རབ་ཅིག་ཏུ་ལྷུང་ཏེ་ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཤིང་འཁོར་བ་
ལས་ཕྱོལ། དེ་ཉིད་ངོ་མཚར་ཆད་ཏུ་བྱུང་བར་མཐོང་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་སློན་གྱི་སྐྱེ་བ་
རྣམས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་གང་བསགས་པའི་སློར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྲུལ་པ།

སློན་སྐྱེ་རྒྱ་ཁྲི་སྲིར་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་ཉེན་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་མཁའ་སྟེགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
བཞིངས་ཏེ། བཟོ་བོ་ཀན་ཏ་ས་ཟེར་བས་དེའི་རྒྱན་ཏུ་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་བཀོད་པས་
ད་ལྟ་གསེར་གྱི་ལག་འདྲིར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་ལས་འབྲས་སློར་གྱི་ཚོས་གསུངས་པ་
རེད།།

ཞེ་ལྷ་པ། མ་སྐྱེས་དགྲས་ལ་བསད་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

སྒྲོན་ངན་ཁར་ཉན་རིན་ཅན་ས་བསད་པས།

ཕྱིས་སུ་རབ་འགྲོད་གཏུང་བའི་སྐྱེ་ངག་འདོན།

༄། མ་སྐྱེས་དགྲ་ (AJATASATTU) གི་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤིང་པོའི་སྲས་ཡིན་ལ་
ལྷས་བྱིན་གྱི་གྲོགས་པོ་ཡག་ཤོས་དེ་ཡང་ཡིན། ལྷས་བྱིན་དང་མ་སྐྱེས་དགྲ་གཉིས་ཉག་ཏུ་འདིས་པ་
ལ་བཞེན་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རང་གི་ཡབ་ཆེན་གསོད་དགོས་སྐྱེས་པའི་བསམ་
སྒོ་འཁོར། ཁ་སྲུ་སིམ་ཞིང་ནམ་མཁའ་འཐིབ་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ། མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ས་
གསོད་པར་འདོད་ནས། བརྒྱ་ཤའི་སྐང་ཏུ་གྱི་རིང་པོ་ཞིག་བཏགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤིང་
པོའི་གཟིམ་ཁང་ཏུ་འཇུག་སྐབས་སྐྱ་སྲུང་བ་ནམས་གྱིས་ཁོ་འཇུ་བཟུང་བྱས། གནས་ཚུལ་དེས་རྒྱུ་
པས་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤིང་པོའི་དགོངས་པར། ངས་རྒྱལ་སྤིད་བསྐྱུངས་ནས་ཏུས་ཚོད་རིང་པོ་
སོང་ཡོད། ད་ང་ཁྱིམ་ལས་བབ་སྟེ་ངའི་སྲས་མ་སྐྱེས་དགྲ་རྒྱལ་སྤིད་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་བའམ་རྒྱལ་པོར་
བསྐོས་ན། ཁོང་གིས་རྒྱལ་སྤིད་ཚོས་བཞིན་ཏུ་སྐྱོང་བྱ་བ་རྒྱ་རེད། དེ་རྗེས་ང་རང་བཞེས་ཡོལ་ཏུ་
བྱིན་ཏེ་མི་ཆེ་ཆོས་གྱིས་སྐྱེལ་དགོས་དགོངས་ནས་ མ་སྐྱེས་དགྲའི་ལས་ཀ་ངན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་
སྒོ་ངན་པ་དེར་ཉེས་པ་གཏོང་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་ཁོང་རྒྱལ་སྤིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བར་མཛད་དོ།

མ་སྐྱེས་དགྲ་རྒྱལ་སྤིད་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྗེས་ སྐྱལ་གྱི་གཞུགས་འཇུག་ན་ལམ་སེང་ཚུར་
མཚོང་བྱེད་པ་རི་བཞིན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ཡབ་ཆེན་ལ་རིན་ལན་ལོག་འཇུག་བྱས་
ཏེ། ཡབ་ཆེན་ཁོང་གང་ངར་ཆེ་ལ་སྐྱོན་ནག་གིས་ཁེངས་པའི་བཅོན་དོང་ཏུ་བཏུགས། རྒྱལ་པོ་
གཞུགས་ཅན་སྤིང་པོས་གཅོས་ཡུལ་མི་ཚང་མ་ཉ་ལས་ཤིང་ཉོན་འཐོར་བར་གྱུར་ཏོ།

རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ཡུམ་ཆེན་མ་གཏོགས་མི་སུ་གཅིག་ཀྱང་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་
ཅན་སྤིང་པོའི་སྐྱ་མཏུན་ཏུ་འགྲོ་སྟོན་མི་ཚོགས་པ་བཞེས་པར་མ་ཟད། ཁོང་སྟོགས་ཤི་ཐེབ་བྱིར་ཞལ་
ལག་ཀྱང་སྐྱེལ་མི་ཚོགས་པའི་བཅོན་བཀའ་བཏང་། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤིང་པོའི་བཅུན་

མོས་གསང་བའི་སྐོ་ནས་རང་གི་ཀྱོན་ཤོས་འོག་ཁ་ལག་སྐྱས་ཏེ་བསྐྱལ་བས་ཁོང་མའི་བར་དུས་
ཡུན་རིང་ཙམ་ལྷག་ཤིས་སུ་མ་སྐྱེས་དགའ་གསང་ཐབས་དེ་ཤེས་ནས་དེ་ཡང་བཀག་འགོག་བྱས།
བཅུན་མོས་རང་གི་སྐྱ་ལོའི་མདུད་གསེབ་ཏུ་ཁ་ཟས་སྐྱས་ཏེ་བསྐྱལ་ནའང་། དེ་ཡང་ཤེས་ཚོར་བྱང་
ནས་བཀག་སྐྱོམ་ནན་མོ་བྱས། གང་ལྟར་མཐའ་མཚུག་དེར་བཅུན་མོས་རང་གི་གཞུགས་པོ་སྤྱད་
རྗེས། སྤང་རྩི་དང་། འབྲུ་མར། བལྱ་མར། ཀ་ར་སོགས་མཉམ་བཤེས་བྱས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ཐོག་ཏུ་
བསྐྱས་ནས། རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ལ་ལྷག་ཏུ་བཅུག་པས་ཁོང་ལྷ་མཐུད་འཚོ་སྲུབ་པ་བྱང་།

སྐབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། གསང་ཐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའ་
ཤེས་ཚོར་བྱང་ནས། རང་གི་ལུས་ཚེན་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོའི་སྐྱ་མདུན་དུ་ཐེབས་བསྐྱོད་
མི་ཚོག་པ་བཟོས་པས། ད་ནི་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོའི་རྒྱ་ལས་ཐབས་གཞན་མ་མཚིས་སོ།
རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་དེ་ཡིས་ད་དུང་འདོད་སྐོ་མ་ཚིམ་པར་སྐྱ་བཞར་བ་
ཞིག་རང་གི་མདུན་དུ་བོས་ཏེ་བཤད་དོན། རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོའི་བཅོན་ཁང་དུ་སོང་
ལ། རྒྱུད་ཀྱི་བཞར་གྱི་དེ་ཡིས་ཁོང་གི་རྐང་མཐིལ་གྱི་པགས་པ་བཤུས་ནས་ རྩ་ཁའི་ནང་ཚད་
སྐྱམ་སྐྱུགས་ཏེ་སོལ་བ་དམར་པོ་མེ་མ་སྐྱར་གྱི་ཐོག་སྐྱ་སྐོག་མ་དོར་བར་བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་འགོ་རུ་
ཚུག་ཅེས་བཅོན་བཀའ་བཏང་།

རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་སྐྱ་བཞར་བ་དེ་མཐོང་བ་ན། ཁོང་གི་འགྲམ་ངོགས་སུ་དགའ་
བའི་མིག་ཚུ་ཁོམ་ཁོམ་དུ་བཞུར་བཞིན་བསམ་པར། ངའི་བུ་མ་སྐྱེས་དགའ་ཡིས་རང་གིས་སྤར་བྱས་
ཀྱི་ནོར་འཁྲུལ་ངོས་ཟེན་ཏེ་ཁོ་བོ་བཅོན་ཁང་ནས་སྤོད་བཀོལ་མ་བྱས་གོང་། ངའི་སྐྱ་དང་ཨ་ར་
སོགས་བཞར་སྤྱིར་སྐྱ་བཞར་བ་ཞིག་ངའི་རྩར་བཏང་འདུག་དགོངས་ནའང་། ཁོང་གི་བསམ་ཚུལ་
དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྐྱ་བཞར་བ་དེས་ལག་རོགས་དམག་མི་གཉིས་བྲིད་ནས། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའ་
རི་ལྟར་བཅོན་བཀའ་བཏང་བ་ལྟར་བསྐྱབས་པས། རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཚད་ལས་འདས་
པའི་སྐྱུག་སྤྱིང་མནར་གཅོད་འོག་སྐྱ་སྐོག་དོར་པོ།

ཉིན་དེ་ག་རང་དུ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའ་རང་གི་བཅུན་མོ་ལ་སྐྱས་ཤིག་བཅས་པའི་གནས་
ཚུལ་ཐོས་པ་ན། ཁོང་སྐྱ་ལུའི་པ་ས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཏ་ཅང་གི་དགའ་སྐོ་སྐྱེས་ཏེ། ལུས་

ཆེན་གྱི་མདུན་དུ་བརྒྱུགས་ནས་བྲེལ་ཚུབ་ངང་འདི་ལྟར་ཁྱེད་ལྷན་ལྟུང་གིས་ང་ལ་
མ་གསང་མཚོགས་པོར་གསུངས་དང་། ཁོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲུ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྗེ་བ་བཞིན་ངའི་ཡབ་
ཆེན་ཡང་ང་ལ་དེ་ལྟར་བརྗེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེས་ངེས་པར་། ལུ་མ་ཆེན་ནི་མ་སྐྱེས་དགའི་ངི་ཆོག་དེ་
ལ་རེ་ཞིག་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཁ་ཚུར་ཕྱོགས་ནས། སེམས་སྐྱོ་བའི་མིག་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་སྤར་
ཚུགས་སུ་བལྟས་ཏེ་སྐད་གདངས་དམའ་མོའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར། མ་སྐྱེས་དགའ། རྒྱུད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་
བཤད་ཀྱིན་ཡོད། གལ་སྲིད་ཀྱིས་རང་གི་ཡབ་ཆེན་རང་ལ་བརྗེ་བ་ཡོད་མེད་སྐོར་ངེས་པ་
ཡིན་ན། རྒྱུད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཉོན་དང་ངས་བཤད་ཆོག་ཏེ་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ངའི་མངལ་དུ་ཡོད་སྐབས་
ཁོ་མོས་ཀྱིས་ཡབ་ཆེན་གྱི་བྱངས་ཁྲག་འཕྲུང་འདོད་བྱུང་བ་ཁོང་གིས་ཤེས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་
དགའ་ཞིང་སྐྱོ་བའི་ངང་ཁོང་གི་ལག་པའི་ཆོགས་མཚམས་ནས་གྲིས་གཏུབ་སྟེ་ང་ལ་བྱངས་ཁྲག་
འཛིབ་ཏུ་བརྟུག

གཞན་ཡང་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས། མ་འོངས་པར་
ཀྱིད་ཡབ་ཆེན་གྱི་དགའ་བོར་འགྱུར་བར་ངས་སོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་གནང་བས། ཁོ་མོས་ཀྱིད་གལུག་
ཐབས་བྱས་ན་ཡང་ཁོང་གིས་བཀག་འགོག་གནང་། མ་ཟད་མ་འོངས་པར་ཀྱིད་ཀྱིས་ཡབ་ཆེན་
གསོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཁོང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ། ངས་ཀྱིད་མངལ་ལས་སྐྱེས་རྗེས་གསོད་ཐབས་སྣ་མང་
བྱས་ནའང་ཁོང་གིས་བཀག་འགོག་གནང་། དེ་ཚོ་ཚང་མ་ཀྱིད་ལ་བཅངས་པའི་བརྗེ་དུང་ལས་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བཤད།

སྐྱོས་དང་ རྒྱུད་ཀྱི་ལག་པའི་མཐེ་བོང་ཐོག་ཏུ་མ་རྗེས་ཤིག་ཡོད་པ་མཐོང་གི་མི་འདུག་གམ།
དེ་ནི་ཀྱིད་རང་རྒྱུང་རྒྱུང་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གཉན་འབྱུར་ཞིག་གི་རྩ་རྗེས་རེད། དེ་དུས་ཀྱིད་ལ་
ན་བྱུག་གིས་མ་བཟོད་པར་སྐད་བྲུགས་ཆེན་པོས་དུས་ཏེ་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཀྱིད་གཉིད་ཁྲག་ཏུ་
འདུག་མ་སྐབ་པའི་སྐབས། ཀྱིད་ཀྱི་ཡབ་ཆེན་གྱིས་གནས་ཚུལ་དེ་ཐོས་པས་ རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱིད་ཀྱི་འགན་
འཁྲི་ཆེན་པོ་དེ་མར་བཞག་སྟེ་མཚོགས་པོར་ཀྱིད་ལ་བལྟ་བར་ཐེབས་ནས་ ཀྱིད་ཉིད་དལ་བོའི་
ངང་ཁོང་གི་པང་ཁར་སྤངས་ཏེ་གཉན་འབྱུར་མ་རྗེས་ཀྱི་བར་ཁོང་གི་ཁ་ཡིས་འཛིབ་སོང་། ཨོ་ཡ།
མ་སྐྱེས་དགའ། ཡབ་ཆེན་གྱིས་བརྗེ་ཞིང་བྱམས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱིད་ཀྱི་རྣལ་ཁྲག་ཁ་ཡིས་འཛིབ་ དེས་

ན་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ལ་བསམ་ནས་ཡབ་ཆེན་ཚོད་ལ་བཅེ་བ་མི་འདུག་ཟེར་གྱི་ཡོད་
 དམ། མ་སྐྱེས་དགྲ། ཚོད་ཀྱིས་ཤོད་དང་། རང་གི་ཡབ་ཀྱིས་ཚོད་ལ་བྱམས་བཅེའི་སྐོ་ནས་རི་ལྟར་
 བསྐྱངས་པ་བཞིན་ཚོད་ཀྱིས་རང་གི་སྲས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་བམ། དེས་ན་ཚོད་ཀྱིས་རང་གི་ཡབ་
 ཆེན་གསོད་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན། ཞེས་བཤད། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་གནས་ཚུལ་དེ་ཐོས་མ་
 ཐག་ཁོའི་མིག་ཀོང་མཆི་མས་བརྒྱན་ཏེ། སྐྱོར་སྲུང་བ་རྣམས་ལ། རྒྱལ། རྒྱལ། །ངའི་ཡབ་ཆེན་སྐྱེ་མ་
 བྱོངས་གོང་བཅོམ་ཁང་ནས་སྐོད་བགོལ་ཐོངས་ ཞེས་བཀའ་པུང་ན་ཡང་སྐྱེ་སྲུང་བ་གཅིག་ཀྱང་
 འགོ་མཁན་མ་བྱུང་བས། ཁོང་གིས་ཡང་བསྐྱར་ངས་ཚོད་ཚོར་བཀའ་གཏོང་གི་ཡོད། ངའི་ཡབ་
 ཆེན་སྐྱེ་མ་བྱོངས་གོང་བཅོམ་ཁང་ནས་སྐོད་བགོལ་གཏོང་དགོས། ཞེས་སྐད་ལྷགས་ཆེན་པོས་
 བཤད།

དེ་ཙམ་ན་ཁོང་གི་སྐོབ་སྐོབ་པའམ་བྱས་དཔོན་པེབས་ནས་སྐད་ངག་སྐོད་ལ་དལ་པོའི་སྐོ་ནས་
 ལྷས་པར། ལྷབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལགས། ཚོད་ཀྱི་ཡབ་ཆེན་དེ་རིང་ཞོགས་པར་དགོངས་པ་
 རྫོགས་སོང་། ཞེས་ལྷས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སུས་མོའི་ལྟ་ངས་ལ་བཅུགས་ཏེ་སྐད་ལྷགས་
 ཆེན་པོས་བྱ་ངན་གྱི་འོ་དོད་འབོད་ཅིང་བྱ་ངག་དང་བཅས་འདི་ལྟར་སྐྱས། ཨ། ཡབ་ཆེན་ལགས།
 ངས་ཚོད་ལ་དགོངས་དག་ལྟ། ཚོད་ཀྱིས་ང་ལ་བཟོད་གསོལ་གནང་རོགས་གནང་། ཞེས་སོགས་གྱི་
 རྒྱུ་ལྟ་ཚད་མེད་བཏོན། གང་ལྟར་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་ཉིད་སྲུ་གུའི་པ་པར་གྱུར་རྗེས། རང་
 གི་ཡབ་ཆེན་རང་ལ་རི་ལྟར་བཅེ་བ་ཡོད་མེད་ངོས་ཟེན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱོང་པོ་དགོངས་པ་
 རྫོགས་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ (CATUMMAHARAJIKA) ལྟ་ལ་སྐྱེས་སོ།

ཚོད་འཕྱར་སྐོབ་པའི་རྣམ་ཐར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ནས་ཚན་

ཞེ་བྱུག་པ། བྱས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད།

སྤོངས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཞོན་བྱས་ཀྱང་།

བྱས་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཞེ་བར་བཀོད།

༄༅། རྩོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ལྷན་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤང་བ་དང་ཚོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐེངས་གཉིས་ཁོའི་བསམ་པར། ང་ཡང་ལྷ་གྱའི་རིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྤྱན་ཡིན་པས་ཁོང་ཁམས་གསུམ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་མཚོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། ང་ལ་ནི་སྤྱི་ལྱང་མཚོན་མཁན་མི་འདུག །དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེ་རིང་ཉི་མ་ལུབ་པའི་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བར་འབད་དགོས་སྐྱམ་ཞིང་། ང་རྒྱལ་དང་སྤྱག་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རིག་དུག་སྐྱུར་ཏེ་རང་གི་སེན་མོའི་ཚེ་ལ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དད་གུས་ཡོད་ཚུལ་བྱས་ནས་སྐྱེ་ལ་རིག་དུག་བྱུག་སྟེ་མ་ངན་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས་སྐྱམ་སྟེ། རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་གཉེན་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པ།

ངས་ད་བར་སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་བ་དང་གཞོན་པའི་ལས་མང་དུ་བྱས་པར་བརྟེན་སྤྱི་ལྱང་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷེ་བས། དེ་རིང་འགྲོད་གཤགས་སུལ་བའི་ཆེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སྤྱག་འཚལ་རྒྱ་ཡིན་ན་ཞེས་སྤྱན་གཉེན་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་ཐེབས་རིགས་གནང་བེད་ནས་སྤྱན་གཉེན་རྣམས་མཉམ་དུ་འཁྲིད་དེ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་གནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོར་བ་དང་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་དུག་རྣམས་བྱུག་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་བསེལ་ལ། ལྷན་བྱིན་ཁོ་རང་གི་རྣམ་པའི་འོག་ནས་མེ་འབར་ཏེ་ཁོ་འཚོགས་ནས་སྐད་ངན་ཤོར། དེའི་སྤྱི་ལྱང་ལ་སྐྱུར་དུ་བཅོམ་པའི་ཆེད་དམུལ་བའི་མེ་སྐྱེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་ལྷུང་ངོ་། དེར་མི་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྩོན་གྲོང་ཞེས་དགེ་བའི་དབྱངས་ཟེར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིད་བཟང་ལ་སུ་བྱས་ཤེས་ཟེར་བ་དང་། བྱས་མི་ཤེས་ཟེར་བ་གཉེས་བྱང་། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་ཤོས་རྒྱན་སོགས་ཟས་འོར་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་བཏང་སྟེ་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཁོ་ན་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པས་དེར་བྱས་ མི་ཤེས་མི་དགའ་བར་ཕ་འོར་བཤོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱ་མ་

གཏོགས་གཅིན་པོས་གཞན་ལ་སྟེར་བའི་དབང་ཆ་མེད་ཟེར་ནས་སྐྱིན་པ་གཏོང་མི་འཇུག་པའི་
 ཁར་སྟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚུར་འཕྲོག་པར་བྱེད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སློབ་གྲོས་དབྱངས་ཞེས་
 པས་བྱས་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཟང་པོ་དེ་དག་མཐོང་བས་ཡིད་སྟོན་སྐྱེས་ཤིང་ཁོ་རང་གི་བྱ་ཕོ་དག་
 མ་ཟེར་བ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་བྱ་བྱས་ཤེས་ཀྱི་མནའ་མར་སྟེར་རྒྱུའི་འདོད་པ་
 བྱུང་། བྱའི་པ་ཡིད་བཟང་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཤེས་རྗེས་སྲས་མོ་དེ་རང་གི་བྱའི་བག་མར་ལེན་པར་
 ཤིན་ཏུ་འདོད། བྱས་ཤེས་ནི་དབུལ་པོ་དང་སྐྱེས་པ་སྐྱིན་པ་གཏོང་བྱིས་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་ལྟན་
 ཏུ་རྒྱ་མཚོར་རིན་ཆེན་ལེན་པར་བྱ་གཟེངས་ནང་ཞུགས་ནས་བྱིན། བྱས་མི་ཤེས་ནི་ཚོང་པ་རྣམས་
 དང་འཁོན་འགྲས་ཆེ་ཡང་གུས་གུས་ངང་གཅིན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། དེ་ནས་ཁོང་རྣམས་རིན་
 ཆེན་སྲིད་ཏུ་འཕྱོར་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་འདོད་ཀྱིས་རིན་ཆེན་སྲངས་ཏེ་བྱ་མ་ཁེངས་བར་
 ལྷགས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་རས་སུ་བཏུམས་ནས་ལོག་ཡོང་བའི་
 སྐབས། བྱ་གཟེངས་ནང་རིན་པོ་ཆེའི་སྡིད་ཞོག་ཆེ་བྲགས་པའི་ཁར་རྒྱུང་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་
 བྱ་ཆག་སྟེ་ཁོང་གཉིས་རྒྱ་མཚོར་སྐྱུངས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱ་བྱས་ཤེས་ཀྱིས་གཙུང་པོ་དང་། ལོ་རྒྱུ་
 བྱ་རིན་ཆེན་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱུར་ཏེ་ཤིང་དུ་མ་རྒྱུར་བྱིངས་བ་ཞིག་ལ་འཇུག་ནས་རྒྱལ་རྒྱལ་གིན་རྒྱལ་
 གིན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སྐྱབས་སྐྱབ་པ་བྱུང་། བྱས་ཤེས་ནི་མཚོ་ཁར་འཕྲོན་མ་ཐག་ངལ་དུ་བ་ཀྱིས་

གཉིད་དུ་སོང་།

སྐབས་དེར་སྐྱབ་ངན་པ་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱིས་སྒང་སེམས་དང་སྟག་པར་རས་སྐྱམ་ནང་བསྐྱེལ་
བའི་རིན་ཆེན་རྣམས་ལ་འདོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ། སྤྱིང་རྗེ་སྐྱུ་ཙམ་མེད་པར་གཅེན་པོའི་མིག་
གཉིས་པོར་གྱི་བརྟུགས་ཏེ་ལོར་རྣམས་འབྱེད་ནས་ཡུལ་དུ་ལོག། སྐབས་དེར་བྱས་ཤེས་ནི་ཉི་མ་
གཟུང་ཡིས་བརྩུང་བ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དུ་སྐྱུངས་ཤིང་སེམས་སུ་ངས་དབུལ་སོངས་
རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བྱིང་དཀའ་སྐྱག་ལ་མ་འདོམས་པར་འདིར་འོངས་ཀྱང་ད་ནི་དོན་འབྱུང་
མ་སོང་། སྟག་པར་མིག་མེད་ན་གསོན་པོར་བསྐྱད་ཀྱང་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་
དཀའ། དེ་བས་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་སྤངས་ཏེ་ཞི་བ་བསྐྱབ་པར་འབད་དགོས་བསམས་ཏེ་དལ་
བུས་ཕྱིན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་སློ་བྱོས་དབྱངས་ཀྱི་བྱོང་བྱིང་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བས། དེར་རྒྱལ་པོའི་གྲས་མོ་
དགེ་མ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སློེ་འཆམ་ལ་སྐྱོད་སྐབས་བྱ་ལོང་བ་དེ་མཐོང་ནས་བུའི་མངོས་སྐྱག་དང་།
སྐྱེ་བ་སྐྱ་མའི་ལས་འཕྲོས་བྱ་ལོང་བ་དེ་ལ་གྲས་མོ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་རྒྱལ་
པོས་བྱ་མོ་དེར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཁྱོད་རང་གི་སློ་ལ་འགོ་བ་ཞིག་འདོམས་ཤིག་ཟེར་བར།
བྱ་མོས་ང་ནི་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ནས་མཐོང་བའི་བྱ་ལོང་བ་དེ་ལ་མ་གཏོགས་གཞན་
སུ་ཡང་གདམ་རྒྱ་མིན་ཟེར་བས་ཡབ་སྐྱུ་རྒྱུང་བཞེངས་ཏེ་བྱ་མོ་དགེ་མ་བྱིས་ནས་སྐྱད་པ་རེད། དེ་
ནས་མོས་བྱ་ལོང་བ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཟས་སློང་བར་ཕྱིན་ཏེ་ཉལ་ཏུ་བྱ་ལོང་བར་
ལྟ་སློང་བྱེད་པར་བཅོམ། ཉེན་ཞིག་བྱ་མོ་ཕྱི་ལ་དུས་ཚོད་རིང་པོ་སོང་ཡང་ལོག་མཁན་མེད་པར་
བཞེན། ལོང་བ་བཞེས་སློམ་ཀྱིས་གདུངས་བ་དང་ཁོང་ཁྱོ་ཡང་ལངས་ཏེ་སྐྱག་སྐྱོད་པའི་སྐབས་བྱ་
མོ་སྐྱེ་བས། དེར་ལོང་བས་སྐྱས་པ།

ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོན་ལ་བཟླ་དབྱེད་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་མིག་ཐང་ཐང་ཞིག་མ་བདམ་པར་ང་
མིག་ལོང་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་མཁན་ཞིག་བདམས། ཁྱོད་རང་གཞི་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་ང་ལ་
བརྟེ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཤུར་བཞག་ཅིས་ཡོད་དམ། ཟེར་བས། བྱ་མོས་ངག་འཇམ་ཞིང་སྐྱབ་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། ཁྱོད་ནི་བྱ་མོ་ངའི་ལྟ་ལྟ་བུར་བཅི་ནས་ཉལ་ཏུ་བསྐྱེན་པར་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དེ་
བདེན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་ལ་གཅིག་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཟེར་བས་སྐྱབ་ལ་གཅིག་མེ་ལོང་བཞིན་

གསལ་བར་གྱུར། དེ་ལ་བྱས་ཤེས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་སྲར་བྱང་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བྱ་
 མོར་བཤད་ཅིང་། ཡིན་ནའང་ངའི་མིག་མེད་པར་བཟོ་མཁན་སྤྱན་རླུང་བ་དེར་འཁོན་འཛིན་ནམ་
 ཡང་བྱེད་གྱི་མེད། དེ་བདེན་ན་ངའི་མིག་ཡ་གཅིག་ཕྱ་དེ་ཡང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཟེར་བས་དེ་
 མ་ཐག་སྤྱན་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར། དེར་སྲས་མོ་དགེ་མ་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་རང་གི་
 ཡབ་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱིན་ནས་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞུས་པས་ཡབ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགུ་ནས་
 བྱ་བྱས་ཤེས་དང་། རང་གི་བྱ་མོ་དགེ་མ་གཉིས་ལོ་བྱང་དུ་བསྐྱུས་ནས་གཉེན་སྲིག་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་
 ཅིང་རྒྱས་པར་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་བྱ་བྱས་ཤེས་འདི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་བསྐྱོད། རྒྱ་འབྲས་མེད་པའི་
 སྤྱན་ངན་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་ལའང་བྱས་ཤེས་ལ་སྤང་སེམས་ཀྱིས་གཞོན་འཚེའི་ལས་སྣ་ཚོགས་
 བྱས་པས་མཐར་ཁོ་དཔྱལ་བར་སྦྱངས་ནས་ཡུན་རིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷུངས་ཏེ་ད་ལྟ་ལྟས་བྱིན་འདིར་
 རྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བྱས་ཤེས་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཞེས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཚོས་
 གསུངས་པ་རེད།།

..

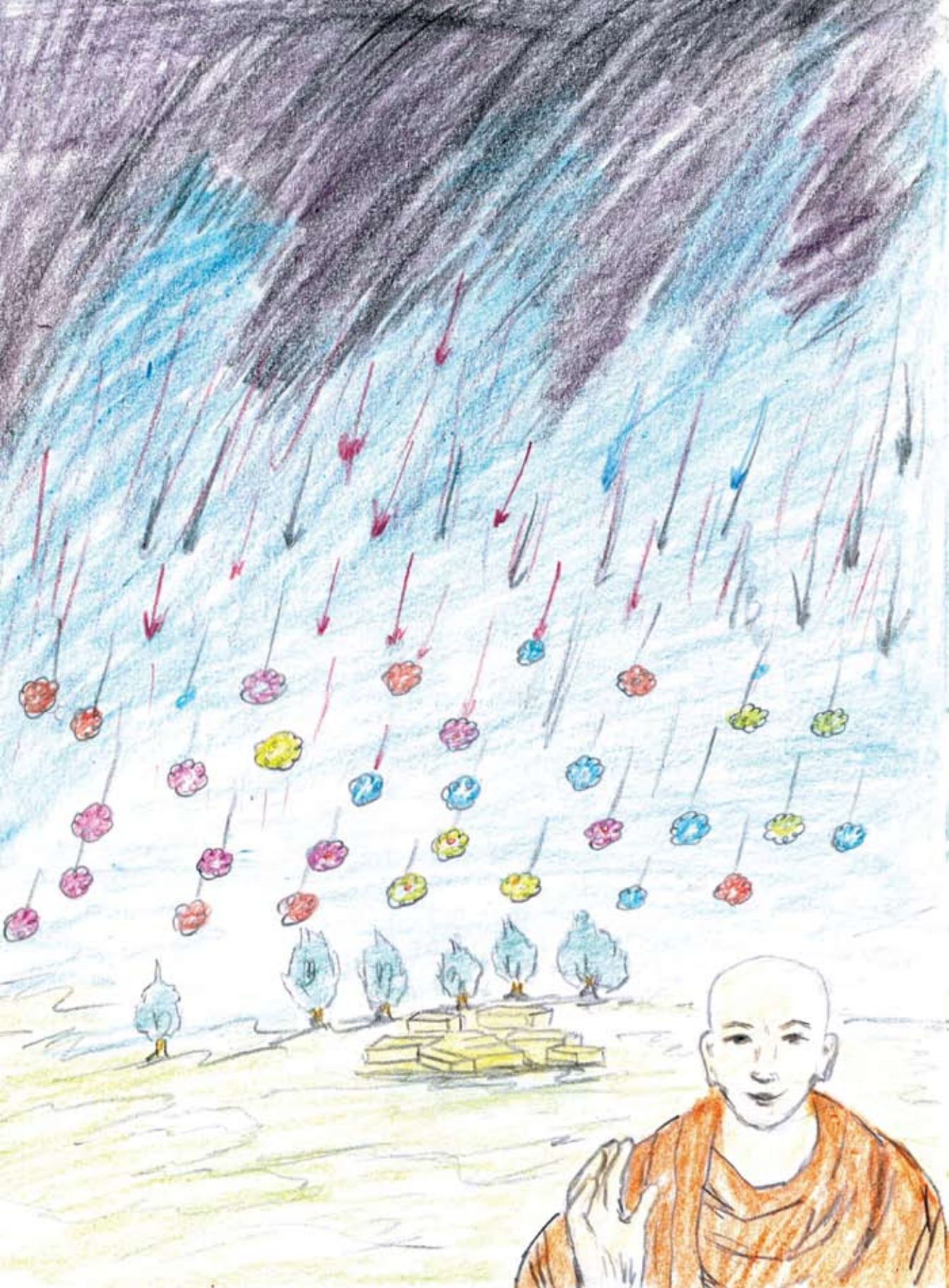
ཞི་བདུན་པ། ལྷ་ལའི་སྒྲོལ་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

སེམས་སུ་ཁོང་ཁྱོད་འཆང་བཞིན་ཚོས་ཉན་ཀྱང་།

བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་རྩེ་དུའང་འབྲུང་མི་སྲིད།

༄༅། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་པོ་གོ་ས་ལའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྟེ་
ས་སྐྱའི་ལྷ་རྣམས་དང་། ས་སྟེང་གི་མི་རྣམས། ས་འོག་གི་སྤྱ་དང་བཅས་པར་ལས་དགེ་བར་བརྩོན་
དགོས་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་སྐབས། ལྷ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱ་མིང་ལ་སྟོབས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་། དབྱུགས་
དང་། དབྱུགས་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་བཞི་དང་། སྲིང་མོ་མངོན་དགའ་སོགས་སྤྱ་པོ་མོ་རྣམས་མིའི་གཟུགས་
སུ་སྤྱལ་ནས་ཚོས་ཉན་པར་སྟེབས། སྐབས་དེར་གོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་གྲུས་པ་ཆེན་
པོས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷ་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་མཚོན་པར་བྱས། འདིར་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་རྗེས། རྒྱལ་པོར་ཡང་གྲུས་བཀུར་ཚད་མེད་ལྷོས།

འོན་ཀྱང་འདིར་སྟེབས་པའི་སྤྱ་པོ་མོ་རྣམས་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་དང་གསེར་
ཕྱབ་དང་། འོད་སྤང་བཅས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཚོས་གསུངས་སྐབས་དེ་རྣམས་སྤྱིའི་
བདེ་བ་དང་ལོངས་སྟོན་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཚོས་ཉན་ཞོམ་བྱུང་མེད་ཅིང་། ད་ལན་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱི་
ཕྱབ་པའི་ཚོས་ལ་ཉན་པར་ཡོང་བ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་གཤིས་སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་བ་
ལས་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲུས་ཚུལ་མ་བསྟན་པར་སྤང་མེད་དུ་བཏང་། རྒྱལ་པོའི་ཕྱགས་ལ་དེ་རྣམས་སྤྱི་ཡིན་པ་
མ་ཤེས་པར་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཉེས་ཆད་ལྡིང་པོ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུའི་བསམ་སྟོལ་འཁོར། དེ་
ནས་གསུང་ཚོས་གོ་ལ་ནས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་སོ་སོར་གྱིས། སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བསམ་
པ་མཚུན་ཏེ་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སེམས་སུ་ཁོང་ཁྱོད་ཉར་
ཏེ་ཚོས་ཉན་ན་བསོད་ནམས་གསོག་རྒྱ་པར་བཞག་སྟེག་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་གསུངས་པས་རྒྱལ་
པོས་དེའི་གོ་དོན་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་སུ་ཁོང་ཁྱོད་འཇོམས་པར། རྒྱལ་པོས་མི་དེ་དག་སྤྱིའི་སྤྱལ་པ་
ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་པོ་བྲང་དུ་འབྱོར་རྗེས་རང་གི་དམག་མི་ཁ་ཤས་ལ་སྟོག་ཏུ་མི་དེ་དག་བྱུངས་ཤིག་
གསུངས་ དམག་མི་དེ་དག་གིས་ལམ་བར་བསྐྱུགས་ནས་ཁོང་རྣམས་གཟུང་བྱུངས་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་

ནམས་ཁོང་སྐོལ་ངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ནས། ཀོ་སྟ་ལའི་ཡུལ་དེར་གཞོན་པ་གཏོང་ཆེད། ནམ་
མཁའ་སློན་ཆེན་པོ་འདུས་ཏེ་ཐོག་དང་སེར་བ་དྲག་པོ་འབེབས་པའི་སྐབས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
མཁྱེན་ཏེ་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་བ་ཉང་སྟེ་ཐོག་དང་སེར་བ་ནམས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་བསྐྱར། ཡང་སྟུ་དེ་
དག་གིས་མཚོན་ཆ་དང་རྗོ་ཡི་ཆར་འབེབས་པས། མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱས་དེ་དག་རོ་བཅུད་ལྡན་པའི་ཁ་
ཟས་སུ་བསྐྱར་བས་སྟུ་ནམས་ཁོང་སྐོལ་ནས་རང་གནས་སུ་ལོག།

རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་རྩམ་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པོས་མཚོན་པ་སྟུལ་ཅིང་འགྲོད་བཤགས་སྟུལ།
དེར་དག་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་
ལས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྟུལ་པ། སྟོན་ཀོ་
སྟ་ལའི་ཡུལ་འདིར་བྱ་རམ་གིང་བཏབ་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁའ་ཞིང་པ་དབུལ་པོ་ཞིག་ཡོད། དེས་
རང་སངས་རྒྱས་རྣུང་བྱས་མཁར་བ་ཞིག་ལ་བྱར་གིང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་སྟུལ་བས་དེའི་རྣུང་
བྱད་ལ་གིན་ཏུ་པན་པར་བརྟེན་རང་སངས་རྒྱས་སྤྲུགས་མཉེས་པར་གྱུར། བསོད་ནམས་དེས་ད་ལྟ་
རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེས་ནས་འབྱོར་པ་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་རེད་ཅེས་གསུངས། ཚུལ་དེ་
ཐོས་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཁོ་རང་དགའ་ནས་འབྱོར་པ་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟག་པར་མཚོན་
ཅིང་ཞུས་པར། སྟོན་གྱས་པས་དག་བ་རྒྱུང་ཏུ་བསགས་པར་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་
ལྟ་བུ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ན། ད་ཆ་བསོད་ནམས་དག་བའི་ལས་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བསགས་ཡོད་པས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱི་རེད་དམ། ཞུས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྟུལ་པ། བསོད་ནམས་དག་
བའི་ལས་རི་ཚམ་བསགས་པ་དེ་ཚམ་གྱི་པན་ཡོན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྟུན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་འཕྲུལ་བའི་ལམ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་ཉིང་རེ་འདིན་ཁོ་ནས་
མ་གཏོགས་ཐོབ་མི་སྲིད། དཔེར་ན། སྟོན་ཡུལ་འདིར་ལོ་རྒྱུ་ཆེན་ཟེར་བ་རྒྱ་ལོ་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་གིང་
སྐྱིན་པ་གཏོང་རྒྱར་དགའ་བའི་མི་ཞིག་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱིན་པར་བཙོན་ཅིང་། ཐེངས་གིག་ལུང་
པར་ཡུན་རིང་ཆར་མ་བབས་པས་སྟུ་གི་ཚབས་ཆེན་བྱུང་སྟེ་སྐྱེ་འགོ་ནམས་དགའ་སྟུག་གི་གནས་སུ་
གྱར་བ་རེད། དེའི་དུས་ལོ་རྒྱུ་ཆེན་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ཞུས་ལ་ཞུས་ལ་ཞུས་ཀྱི་བསྟོན་བཀུར་ཡིད་
ཚིམ་པ་སྟུལ་བར་མ་ཟད། བང་མཛོད་ནས་འབྱུ་དང་ཁ་ཟས་སོགས་ཀྱིས་དབུལ་པོ་ངས་ཉམ་ཐག་

ནམས་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་།

སྐབས་དེར་རང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཟས་ཀྱི་ཆེད་དེའི་མདུན་དུ་ཕྱོན་པར་ནོར་ཆེན་
གྱིས་དེ་ནམས་ལའང་ཉག་ཏུ་བསྟེན་བཀུར་ལྷན། དེའི་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆེ་ནའང་
ཐར་པའི་རྒྱ་ཚམ་དུ་གྱུར་བ་ལས་སླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་མ་ཐོབ་ དེའི་སྐབས་
ཀྱི་ནོར་ཆེན་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ནམས་
ངས་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་རྩ་བ་ནས་མ་བྱས་པར་ཁྱ་སིམ་
བུའི་གནས་སུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གནས་པ་རེད་ཅེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་གནང་བ་རེད།

